Lemur Yağmur

Her Gün Biraz Daha Güçleniyor

Yazan
Yasemin Temizarabacı Yıldırmaz

Resimleyen
Gülşah Alçın Özek

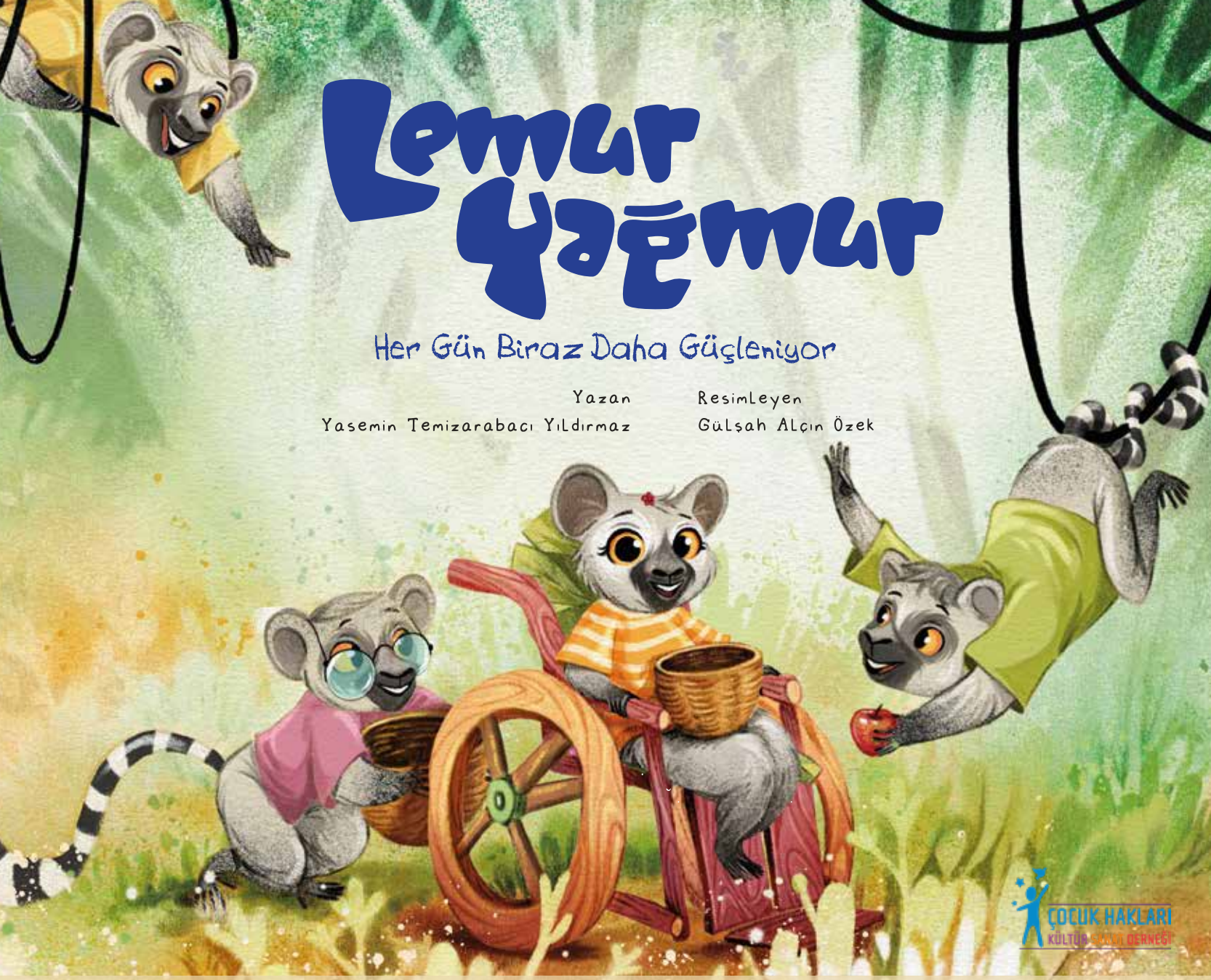

Bu kitap Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Çocuk Hakları Kültür Sanat Derneği'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

ÖNSÖZ

Gelişimsel farklılıkları ve özel gereksinimleri olan çocukların yaşamlarındaki zorluklarına ve özverili mücadelelerine mesleğim gereği her gün tanıklık ediyorum. Kızım Ekin ile birlikte çocuk kitaplarının dünyasında daha çok zaman geçirdikçe; gündelik yaşamın gerçekliğinde olduğu gibi, yazın dünyasında da özel gereksinimli çocuklarımızın daha fazla görülmeye, duyulmaya ve anlaşılmaya ihtiyaç duyduğunu hissettim. Ve bu durum yalnızca çocuklarla da sınırlı değildi ne yazık ki... Çoğu zaman bu çocukların birçok başlıkta yalnız kalan/bırakılan aileleriyle de dayanışmayı artırabilecek araçlar geliştirmede bir katkım olup olamayacağını düşündüm. Bu düşünce ve hissiyatımı, çocuk kitapları yazarı olan değerli arkadaşım Yasemin Temizarabacı ile paylaştım. Onun duyarlı ruhunun ve özenli kaleminin aracılığı ile çocukların ve o kitapları birlikte okuyan ebeveynlerinin yaşamlarında, özel gereksinimli bireylerin/çocukların daha görünür, anlaşılır ve kabul edilebilir olmaları adına naif bir giriş yapmayı düşledim. Her bir hikâyenin ardında öylesine büyük bir çaba, emek ve özveri vardı ki; buna tanık olup da kayıtsız kalmak pek mümkün değildi. Tam da bu nedenle, erken dönemde gerçekleşen bir tanışıklığın, belki yaşamın ilerleyen dönemlerindeki karşılaşmalarda herkes için karşılıklı kabulü kolaylaştırabilecek ve dayanışmayı artırabilecek ümitli bir adım olabileceğine inanıyorum.

Her çocuğun eşsiz olduğu inancıyla; onlara kendi ritimleri ile sürdürdükleri yolculuklarında eşlik ederken, bunu artan bir farkındalıkla yapabilmeyi umut ediyoruz. Onların hikâyelerinde hangi dönemlerde ve hangi sıfatlarla yer alırsak alalım, omuzlarındaki yükü hafifletmek adına üzerimize düşeni yapabilmeyi diliyoruz.

Bu projeyi canı gönülden destekleyen ve ona hayat veren yazarımız Yasemin Temizarabacı'ya ve çizerlerimiz Tuğçe Karaburçak ile Gülşah Alçın Özek'e, mesleki deneyimleri ve yapıcı geri bildirimleriyle katkıda bulunan değerli meslektaşlarıma en içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Prof. Dr. M. Yankı Yazgan (Çocuk, Ergen ve Erişkin Psikiyatrisi Uzmanı)
Doç. Dr. Nilüfer Eldeş Hacıfazlıoğlu (Çocuk Nörolojisi Uzmanı)
Prof. Dr. Rabia Gönül Sezer Yamanel (Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı)
Doç. Dr. Esra Giray (Pediatrik Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Uzmanı)
Uzm. Dr. Asya Armağan Terbaş (Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Uzmanı)
Uzm. Dr. Azize Büyükkoç (Gelişimsel Pediatri Uzmanı)

Uzm. Dr. Emek Uyur
Çocuk Nörolojisi Uzmanı
Ekin'in annesi

ÇOCUK HAKLARI
KÜLTÜR SANAT DERNEĞİ

Proje Danışmanı: Uzm. Dr. Emek Uyur

Yazan: Yasemin Temizarabacı Yıldırmaz

Resimleyen: Tuğçe Karaburçak

Grafik Tasarım ve Mizanpaj: Bindebir Ajans / Umay İrem Adıgüzel

Editör:Bindebir Ajans / Berkun Ergün

Dijital Kitap Yayın Tarihi
Haziran 2025

Serinin Diğer Kitapları:

Panda Patik Yavaş Yavaş Öğreniyor
Mirket Misket Kendine İyi Gelen Şeyi Keşfediyor

Avrupa Birliği sivil düşün

Bu kitap Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Çocuk Hakları Kültür Sanat Derneği'ne aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Lemur Yağmur

Her Gün Biraz Daha Güçleniyor

Yazan
Yasemin Temizarabacı Yıldırmaz

Resimleyen
Gülşah Alçın Özek

Güzel, yağmurlu bir sonbahar,
halka kuyruklu lemur sürüsüne katıldı birçok yavru.
Ağaç dallarındaki yuvalar
yavru lemurlarla doldu.

Yağmur, yavruların en miniciğiydi.
Anne babasının biriciğiydi.

Zaman geçiyor, ağaç kovuklarında, dallarda yavrular büyüyorlardı.
Birer birer yuvalarından çıkıp annelerinin sırtına atlıyorlardı.
Yağmur'un da tutunması gerekti annesinin tüylerine,
sırtına, bacaklarına ya da göbeğine.
Ama yeterince güçlü değildi kolları, annesini saramıyordu bacakları.

Bilge Lemur her şeyi bilirdi.
Herkes yardım istemek için ona gelirdi.
Onlara yapacaklarını gösterdi.
Anne babasına “Pes etmeyin,” dedi.
“Yağmur her gün biraz daha güçlenecek,
bizim ona çok destek olmamız gerekecek.”

Böylece Yağmur başladı egzersizlere.
Yılmadı, usanmadı, çalıştı cesaretle.

Bir gün Bilge Lemur geldi, elinde askılarla.
Bir güzel bağlandı Yağmur annesine, sağlam sarmaşıklarla.
O da çıktı yürüyüşlere annesiyle,
tanıştı sürüdeki lemurların her biriyle.

Yavru lemurlar aralarında konuşur, mırıldar ve şarkı söyler,
birbirleriyle anlaşır, oynar ve eğlenirler.
Bunları yapabilmesi için Yağmur'la Bilge Lemur yine birlikteler.

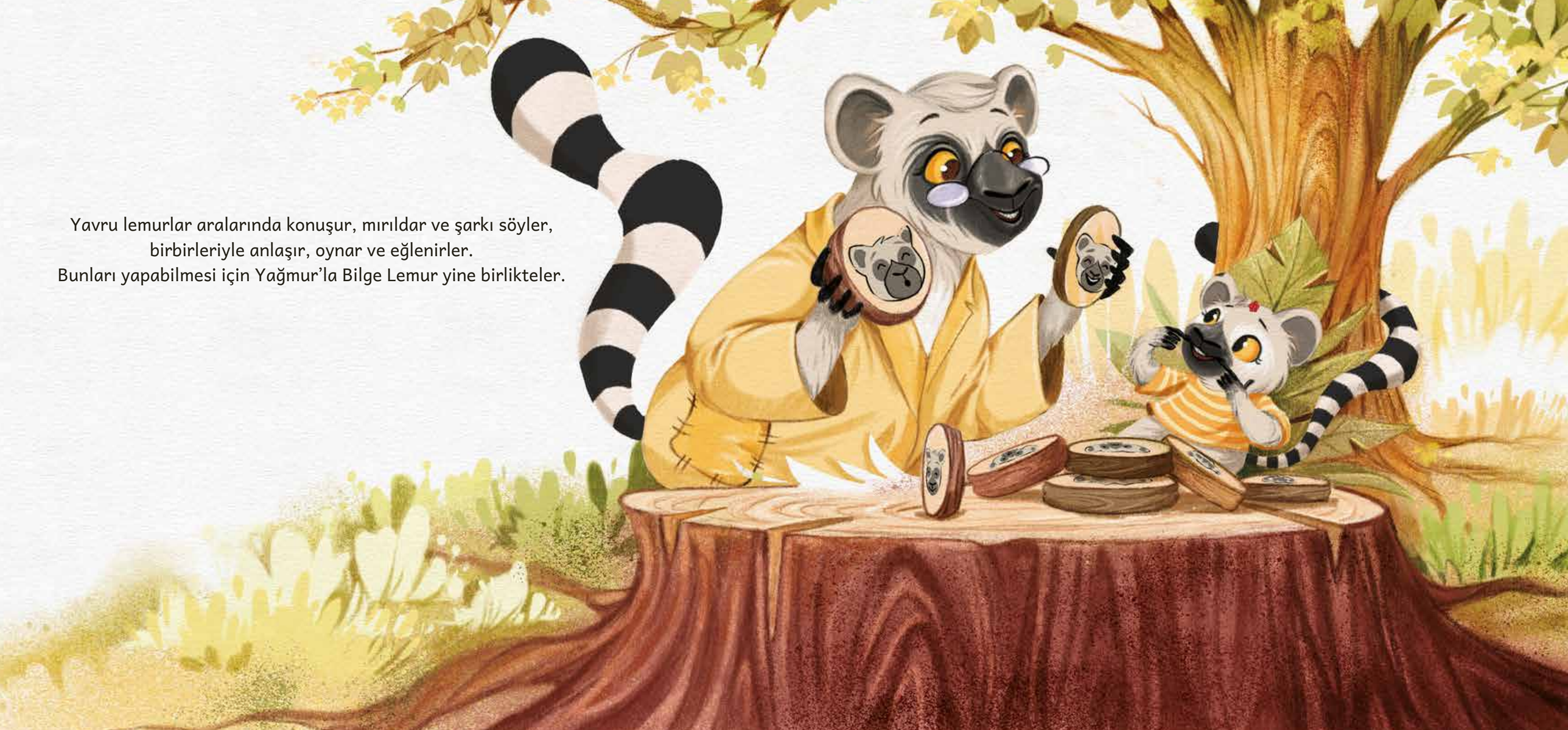

Yavru lemurlar artık koşup oynuyorlardı.
Ağaçlara tırmanıp yere iniyorlardı.
Dallara tutunuyorlardı kolları, bacakları ve kuyruklarıyla,
meyveleri topluyorlardı minik parmaklarıyla.
Yağmur hayalini kuruyordu aralarına katılmanın.
Bir yolunu bulmak istiyordu birlikte oynamanın.

Yağmur artık annesinden ayrı hareket edebilmek istiyordu.
Büyüdükçe taşınması da zorlaşıyordu.
Bilge Lemur bu kez verdi tekerlekli bir araç.
Artık Yağmur'u ne düz yol durdurabilirdi ne de yamaç.

Zor olsa da her gün çabalıyordu Yağmur.
Ona destek oluyordu sürüdeki her lemur.
Yağmur ve kardeşleriyle bazen diğer yetişkinler ilgileniyordu.
Anne babanın da ara sıra dinlenmesi gerekiyordu.

Kovaladı günler günleri, aylar ayları,
zaman büyüttü bütün yavru lemurları.
Yağmur da gidiyordu artık meyve toplamaya,
sürüdeki diğer lemurlarla.

Yağmur her gün biraz daha güçleniyor.
Tüm sürü onu cesaretlendiriyor.
O bütün oyunlara katılamazsa,
öbür yavrular gelir, onun sarmaşıklarında oynamaya.

Serebral Palsi

Serebral palsi (SP); gelişmekte olan beyinde doğum öncesinde, doğum sırasında veya doğum sonrasında herhangi bir nedenle zedelenme sonucu gelişen, hareketi kısıtlayan kalıcı motor işlev kaybı, duruş (postür) ve hareket bozukluğudur. Bu tablo, ilerleyici olmayan, ancak yaşla birlikte değişim gösterebilen belirti ve bulgularla seyreder. SP'li çocuklarda hareket bozukluğu dışında öğrenme, iletişim, bilişsel, duyusal gelişim alanlarında da sorunlar ve epilepsi görülebilir.

Hastalığın sıklığı ülkeden ülkeye değişmekle birlikte, gelişmiş ülkelerde 1000 canlı doğumda 1.2-3 olup, ülkemizde ise 4/1000'dir. Belirti ve bulgular; süt çocukluğu ve okul öncesi dönemde kendisini anormal refleksler, vücut gevşekliği, gövde ve uzuvlarda sertlik, duruş ve yürüme bozuklukları şeklinde göstermeye başlar.

SP, tek tip bir klinik tabloya sahip olmayan, oldukça heterojen bir nörogelişimsel bozukluktur. SP'li bireyler arasında motor beceri düzeyleri, etkilenen vücut bölgeleri, etkilenim şiddeti, eşlik eden sorunlar açısından büyük farklılıklar görülebilir. Örneğin bazı bireyler yalnızca hafif yürüme güçlüğü ya da nesneleri kavramada zorluk yaşarken, bazıları ancak destekle hareket edebilir ya da hiç yürüyemeyebilir. Aynı şekilde, bazı bireylerde zihinsel/bilişsel işlevler tamamen korunmuşken, bazı bireylerde öğrenme güçlükleri veya epilepsi gibi ek sorunlar eşlik edebilir.

Erken müdahale, SP tanısı alan çocuklar için nörogelişimsel sonuçları iyileştirmede kritik bir rol oynar. Beyin gelişiminin en hızlı olduğu ilk yıllarda başlatılan tedavi, motor fonksiyonları desteklemenin yanı sıra, öğrenme ve sosyal becerilerin de temellerini güçlendirir. Erken dönemde çocuğun bireysel ihtiyaçlarına göre yapılandırılan fizik tedavi ve rehabilitasyon desteği, konuşma terapisi ve ergoterapi uygulamaları, çocuğun potansiyelini en üst düzeye çıkarmak açısından büyük önem taşır.

Dünya Serebral Palsi Günü (World Cerebral Palsy Day) her yıl 6 Ekim tarihinde kutlanmaktadır. 2012 yılında başlatılan bu küresel farkındalık hareketi, serebral palsi ile yaşayan bireylerin haklarına, fırsat eşitliğine ve toplumsal katılımlarına dikkat çekmeyi amaçlamaktadır. Bu sayede artan toplumsal farkındalık ve sosyal dayanışma, SP'li çocuklar ile ailelerinin yaşamlarında anlamlı bir fark yaratabilir.

Uzm. Dr. Emek Uyur
Çocuk Nörolojisi Uzmanı

Yasemin Temizarabacı Yıldırmaz

1977 yılında Bursa'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü ve Kadın Çalışmaları Yüksek Lisans Programı mezunu. 2005-2013 yılları arasında Filmmor Kadın Kooperatifi'nin film yapım, sergi, yayın ve kadın filmleri festivali çalışmalarında yer aldı. 2016-2025 yılları arasında Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nda çalıştı. Mor Çatı, AÇEV Okuyan Bir Gelecek Programı ve Uluslararası Çocuk Hakları Film Festivali gönüllüsü olarak çalışmalarına devam ediyor.

Kısa Boylu Zürafa, Uykusu Kaçan Yarasa, Ayağı Burkulan Kırkayak, Kirpi Mirpi'nin Kaybolduğu Gün, Kaptan Kurbağa'yla Deniz Macerası, Antilop Lolipop ve Yeni Komşular, Gülsemin Öykü ile Yeryüzünden Öyküler/İstanbul'da Bir Ahşap Ev, Büyük Teyzenin Kaktüsleri adlı çocuk kitapları Yapı Kredi Yayınları; Ütopyanın Kadınları Kadınların Ütopyası adlı kitabı Sel Yayıncılık tarafından yayınlandı. Bir kızı var.

Gülşah Alçın Özek

Güzel sanatlar lisesi ile başladığı resim eğitimini Hacettepe Üniversitesi Grafik tasarım yüksek lisansına kadar devam ettirdi. Bir hayal ile başladığı serüveninde çocukların ve gençlerin hayallerine ulaşabilmek umuduyla; gündüz çeşitli ajanslarda çalışırken geceleri çizmek için fırsat yaratarak, birçok çocuk kitabı resimledi ve gençlik kitabı kapağı çizdi.

Kızının hayatına girmesi ile en çok kafa yorulması gerekenin kim olduğunu anladı ve kızına ve birçok çocuğa ulaşmasını umduğu çizimlerine tam zamanlı olarak geçiş yaptı. Karakterler ve ifadeleri ile hayallere dalmayı; renklerle, boyalarla oynamayı, suluboya dokusunda kaybolmayı, pastel boyanın hassasiyetini çok seviyor.

Yavru lemurlar, annelerinin sırtına tutunarak büyür, ağaçlara tırmanır, meyve toplar, kendi aralarında konuşur, mırıldanır ve şarkı söylerler. Serebral palsili lemur yavrusu Yağmur'un ise tüm bunları yapabilmek için büyük çaba göstermesi gerekir. Yağmur, Bilge Lemur'un yol göstericiliğinde, cesaretle sürdürdüğü çalışmalar; ailesi ve arkadaşlarının sevgisiyle her gün biraz daha güçlenir. Birlikte yaşamaya, farklılıkların kabulüne ve dayanışmaya dair bir hikâye...

"Çocukların kendileri gibi olmayanları, 'başka'larını anlamaları ve 'başka'larıyla beraber olmanın yollarını arayıp bulmaları için barışçı ve iyilikle dolu öyküler."

Yankı Yazgan

Bu kitap Çocuk Hakları kültür Sanat Derneği tarafından ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Para ile satılamaz.